

A TENGERPART

NAPILAP.

IV. évfolyam.

FIUME, vasárnap, 1907. november 24.

265. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

RIVA SZÁPARY, ADRIA-PALOTA.

Telefon: 275. száma.

Előfizetési ár:

Félsz. évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. | Egy köm . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron szívat.

Hivatalos hírdetéseket 6 hasábos post. szája 40 fillér.

Miért kell halotthamvasztó.

„A Tengerpart” szeptember havának első napjaiban egyik cikkében közölte Fiume polgármesterének nyilatkozatát a halotthamvasztó kérdése dolgában. A podeszta akkor a halotthamvasztás rajongó hívének vallotta magát kijelentve, hogy annak Fiumében való létesítését elsősorban is egészségügyi szempontból tartja kívánatosnak.

Azután elmondotta, hogy a város már rég tervezte a halotthamvasztó fölállítását, de a dolog azon feneklett meg, hogy a kormány a város főiratára azt válaszolta, hogy maradjon szépen nyugalomban, majd ha eljön az ideje, ő maga fogja erre Fiumét felszólítani. Ma azonban még nem érett meg a halotthamvasztás ügye.

Ez a válasz természetesen „tudomásul vétetett” s azóta Fiume csakugyan nagyon nyugodtan viselkedett a kérdésben s nem zavarta még a podeszta álmát sem az, hogy ha meg fog halni, nem por és hamuvá válik; *amiből teremteve mi isemüket Adamut*, hanem az ő podesztai teste is átmege a bomlási processzuson, amelyre lehetetlen, hogy a civilizált ember undorral ne gondoljon.

Fiumében nemcsak azért kell halotthamvasztó, mert egyszerűbbé teszi a temetkezést, fölöslegessé válik vele a sírhelyvásárlás és a sok temetési ceremónia, amelyből egész sereg temetkezési vállalat élőködik.

Fiumében egészségügyi szempontból sürgősen életbe kellene léptetni a lángbatermetés intézményét s ennek érdekében az akadályokat minden eszközzel el kellene hárítani. Mert Fiume határozottan az epidemiák városa.

Nem mulik el év, hogy Fiumében valamilyen járvány nekeringjen, sőt az utóbbi esztendő majdnem mindegyikében pusztított a tífusz-epidémia. Ez már veszedelmesebb fajta a járványoknak s ennek az eredő okát éppen a temetőben találjuk meg.

A városi hatóság eddig nem tudta megállapítani, hogy a fiumei ivóvíz időszakonként való megfertőzésének mi az oka s nem tette még tanulmány tárgyává azt sem, hogy miképpen lehetne egyszer s mindenkorra véget vetni annak a veszedelemnek, amely ivóvizünket örökös fenyegeti. Pedig könnyű volna konstatálni a baj eredő okát. Csaknem bizonyos, hogy a Zvir-forrás vizét a temetőn átszűrődő talajvíz inficiálja.

Nos hát, ha azt akarjuk, hogy az örökös epidemiák ne ismétlődjenek többé, hogy a lakosság, mikor vizet iszik, ne gondoljon retteggessel arra, hogy hátha most issza a halált hozó bajt; sürgősen kell gondoskodni a halotthamvasztó felállításáról, a régi temető kapuinak bezárásáról és az új temető létesítéséről.

Az utóbbi azonban nem volna szabad fensikön építeni, mert akkor oda lyukadnánk ki, ahol voltunk. Az új temető céljaira jobb hely nem akad, mint a Skurinye völgye, amelyből nem szűrődhetne le a talajvíz oda, ahonnan az egész városnak a vízszükségletét fedezik.

Persze a halotthamvasztó dolgában nem fog most sem állást foglalni a város. Mnek is? Hiszen ez nem tartozik az autonómiához. Hiszen csak az egészségügyi viszonyok javítását célozza a halotthamvasztó.

Elszomorító dolog, hogy nálunk a halotthamvasztás eszméjének még meg kell vinnia előbb a harcot a konzervatív uralommal és a papság erőlködésével. Ezek fölött rég napirendre tértek a külföldi kultúrturnépei s nincs modern európai ország, ahol a halotthamvasztás — sajnos csak fakultative — érvényben nem volna.

Nálunk előbb a törvényhozás elé kell vinni az ügyet s a halotthamvasztást kizáró paragrafust kell megváltoztatni a törvényhozó uraknak. Valóban a mostani parlament szellemi nivójára vall az a körülmény, hogy mindmáig nem akad egyetlenegy honatya sem, aki szót emelt volna ennek érdekében és megintertpellálta volna az érdekelt minisztert.

Fiumét tehát nem érheti a vád. Ebben az esetben megtette a kötelességét s ha rajta mulott volna, ma már lángba temetnék az embereket Fiumében. Azonban mégis van egy megjegyzésünk. Fiume ugyanis tizenhét próbás renitens város. Miért nem fordul a halotthamvasztás dolgában felirattal a parlamenthez, miért nem szólaltatja meg képviselőjét ugyancsak ott és miért nem szorgalmazza a parlamentnek az állásfoglalását? Azt hisszük, hogy a felvilágosodottság kétségtelenül győzne a sötét klerikalizmus felett. S Fiumének elégtétele volna, hogy az ő érdeme az, hogy Magyarországon a halotthamvasztás eszméje diadalra jutott. Ennél nagyobb dicsőség nem is érhetné a magyar korona gyöngyét.

(f. o.)

— Kivietli áruk Mexikóba. Egy angol kereskedelmi jelentés szerint a következő árukban van jó piaca Mexikóban: Mindenféle gabona, fa, *butor*, len- és *jutazsák*, minden fajta vas-, acél- és rézárú, mész és *cement*, olaj, *aszfalt*, szén és koks, *üvegáru* és *üvegpalack*, *porcellán* és *agyagáru*, gyapotáru, csipke, lenvászónáru, gyapjúáru, készruha, selyemáru, kémiai szerek, festék, *szesz*, *sör*, *bor*, *ásványvíz*, papír és papíráru, gépek, *kocsik*, fegyverek, illatszerek, *szappan*. Ezekben az árukban igen nagy üzlet fejlődött ki az utóbbi években.

Trieszt megerősítése.

Az olaszok meggyőződésük. — Háboru készüli. Gyöngyök vajjára a tengeren.

„A Tengerpart” keddi számában ismét el-ten hírt adott Olaszország, valamint Magyarországnak és Ausztria készülődéseiről, s ezáltal egy közelgő háboru híret jelezte. Ezt nem üres kombinációk alapján állítottuk. Az Adriában és az Alpesebben mozgolódnak az olaszok s mindentől csak azt a feszült hangulatot konstata-álhatjuk, amely egy közelgő orkánnak a jele.

Egyébiránt a „Budapesti Hirlap” mai számában „Trieszt megerősítése” címén érdekes cikk jelent meg, amely teljesen a mi közleményünk nézetét osztja.

Olaszország erősen készülődik — írja — kiépíti flottáját és hadserégét és nem is titkolja e hadikészülődés célját. Bizonyos, hogy ma is, mint már régtől fogva, a dalmát partvidék, Isztria és Dalmácia birtokára vágódik. Az olasz hadvezetőség néhány év alatt sok millió koronát költött hadicélokra; megnagyobbította a flottát, harminc millió koronával költséggel hadi kikötőt épített, Maranóban, tíz kilométernyire az osztrák határtól torpedó állomást rendezett be. A határon mindmennyi új erőd.

Ezzel szemben Magyarország-Ausztria is készülődik. A határra rengeteg csapatot küldtek, új hegyi csapatot szerveztek, néhány kitűnő határerődöt és két torpedó-állomást építettek.

De másképp van ez a tengeren. Az olasz hajóhad sokkal erősebb; nyílt tengeri csatában biztosan tönkre tenné a magyar-osztrák flottát. Ezért háboru esetén a magyar-osztrák hajóhad csak védelmi harcra szorítkozhatik.

A trieszti kikötő nincs védve. Trieszt a tengerpart leggazdagabb városa és hadászati nézőpontból legértékesebb pontja. Az olasz hajóhad a legrövidebb úton a város előtt teremhet, fosztogathat, sarcolhat és partra szállított csapatával a fontos vasuti csomópontot elfoglalva, megakadályozhatja a forgalmat, Bécs és Budapest összeköttetését a pójai főhadikikötővel.

Ezért a hadügyi kormány a trieszti kikötő erődítését tervezi. Hogy a város kereskedelmi kikötőjének fejlődését ne gátolják, az erődöket nem akarják a parton építeni, de az öböl legkeskenyebb helyén, Gradó és Punta-Szalvatore között a szárazföldön és a tengerben.

A terv szerint négy páncélerődöt építenek. Egyet Gradónál és Punta-Szalvorenél a parton, s a kettő között az öbölben a parttól és egymástól körülbelül hét kilométernyire a tengerbe épített szigeten a másik kettőt. A páncélerődöt a tengerben betonszigetre építik. A legénységi lakást, lőpor- és töltés-raktárt, s néhány torpedó-vető készüléket a víz színe alá építik. A víz fölött kimagasló páncéltoronyba messzehordó ágyukat tesznek és összekötik száraz tengeralföldi aknával.

Egy e fajta erőd kevesebbe kerül, mint egy modern páncélhajó, s a kikötő védelmére több hasznát látják. Trieszt a tenger felől teljesen védve lesz, s a kikötőben épített arzenál, dokk, hajógyár, élelmiszer-raktár, lőpor-töltés, torpedó- és szénkészlet révén a haditengerészetnek biztos és védett hadászati alapot alkot. A hajóhad e biztos, védett kikötőnek óriási hasznát látja. Ha nyílt tengeri csatában ért vereség esetén a pójai hadikikötőbe menekül, elveszti akcióképességét és köny-

nyen arra a sorsra jut, mint az orosz flotta PortArthurban. A trieszti öbölben a páncélerődök mögött védve van az ellenséges tűz elől, s alkalmas percben az erődök közötti kivezethet a nyílt tengerre, s megrohanhatja az ellenséget.

UJDONSÁGOK.

— **A kormányzó beteg.** Nákó Sándor gróf, fiumei kormányzó, mint értesülünk beteg. A kormányzó résztvevett Budapesten a Windischgrätz-Széchenyi esküvőn s ott meghült. A meghüléshez a gyorsvonat sleeping-car-jában újabb áthülés járult s így néhány napig a szobát kénytelen őrizni. Egyelőre audienciát sem ad.

— **Montecuccoli tengernagy Fiume-ban.** Montecuccoli tengernagy ma délelőtt 10 órakor a bécsi gyorsvonattal érkezett Fiuméba. Az állomáson fogadtatására megjelent a haditengerészeti akadémia küldöttsége és a szárazföldi hadierő képviselője. A vasutól egyenesen a „Lacroma” hadiyacht-hoz hajtatott.

— **Hajószerencsétlenség Voloscában.** Két hajóstársaság konkurenciája komoly balesetet idézett elő tegnap este a voloscái mólónál. A senji hajóstársaság „Petar Zrinski” nevű gőzöse és az Ungaro-Croato hajóstársaság „Istrian” hajója a legélesebb harcra folytatja egymás ellen, hogy melyik tud több utast fogni, s hogy melyik jár gyorsabban. Harc közben pedig válogatott kellemetlenségeket okoz. A harc azonban tegnap este nagy veszedelmet okozott. Manóválás közben az „Istrian” úgy odaszorította a „Petar Zrinski”-t a voloscái mólóhoz, hogy annak oldala a vízvonalon alul kilukadt és csavarja is eltörött. Az „Istrian” parancsnoka még a szokásos segítséget is megtagadta az erősen megsérült hajótól, úgy hogy azt a „Klotild” gőzös vontatta be a fiumei kikötőbe. A „Petar Zrinski” most az Adamich-móló mellett áll, s a gőzszivattyúk dolgoznak, hogy a sok beömlött vizet eltávolíthassák. A tengerészeti hatóság vizsgálatot indított annak kiderítésére, hogy ki okozta a szerencsétlenséget. A két hajó parancsnoka anynyival is inkább hibás mert már gyakran fordult elő köztük kisebb-nagyobb karambol. A tengerészeti hatóság helyesen cselekedne, ha kissé nagyobb gondot fordítana a kis magán-társaságokra, hogy kisdud játékukban nem feledkeznek meg az utasok biztonságáról?

Itt említjük meg, hogy a tengerészeti hatóság „Előre” gőzösét ma reggel Spalatóba rendelték. Állítólag egy vitorlás hajó járt szerencsétlenül. Ezt a hírt fentartással közöljük, mert a késő délutáni órákig nem volt alkalom ellenőrizni.

— **Rappresentanza.** A városi képviselőtestület tegnap délután 6 órakor Vio Ferrero dr. polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen 37 városatyá vett részt.

A jegyzőkönyvet Kuscher és Thierry hitelesítik.

Az elmők elparentálja Descovich Henrik Antalt, aki 82 éves korában elhunyt. Ő is élénk részt vett a város közelében és 1877-től 1898-ig tagja volt a rappresentanzának. A polgármester indítványozza, hogy a rappresentanza levélben fejezze ki részvétét az elhunyt özvegyének.

Ezután a Villa Giuseppe megvásárlása dolgában teendő lépésekről tesz jelentést. A főhercegi jószágkormányzóság beleegyezett abba, hogy a város az 1.200.000 koronás vételárát két 600.000 koronás részletben fizethesse, az első részletet nyomban a megvétel után. A pénzügyi bizottság jelentése szerint azonban a város nem tudja ezt a részletet sehonnan előteremteni s ezért ő és a város képviselője arra kérte a főhercegi jószágkormányzóságot, hogy 20 részletben fizethesse, amelyeket azután a telek parcellázásából származó bevételekből lehetne fedezni. Indítványozza, hogy a rappresentanza kérjen 1908. március 1-ig újabb halasztást, miután akkora rendezni lehetne a megvásárlás ügyét.

Bacich dr. interpellál egy fölirat dolgában, amelyet a város Mayländer dodeszta idejében intézett a magyar parlamenthez. Ez a tiltakozás egyenes felhívás volt a 15. és 16. paragrafus ellen, amelyek úgy intézkednek, hogy a

polgárok kötelesek megjelenni olyan bíró előtt is, aki magyarul beszél. Javasolja, hogy ez ügyben irjanak fel a kormányhoz. A dodeszta azonban kijelenti, hogy ezt egy interpellációval is meg lehet csinálni.

Ezután megint Bacich dr. beszél az olasz nyelvű katedra felállításáról. Az előadó kiadja az ügyet az iskolatanácsnak. A kérdéshez hozzászól Bellen Adrás dr. alpolgármester is.

Sirola e hó 18-án tett javaslata dolgában, amelyben a bárkások és halászok részére egy kis mólónak a létesítését kérte a petróleum kikötőben, elhatározták, hogy az ügyet a tengerészeti hatóságnak fogják átadni. Hozzászól a kérdéshez Ossoinack, Bruss, Sirola, valamint a polgármester.

Ezután adminisztratív ügyeket intéztek el. Ezután következett volna a mulatóhelyek zárórája dolgában beérkezett felszólalásoknak a tárgyalása.

Bacich dr. indítványára a kérdés tárgyalását a jövő ülésre halasztották el.

Az ülés 9 óra 40 perckor ért véget.

— **Térzene.** A 79. gyalogezred zenekara hoinap délben az Adamich-téren térzenét ad.

— **Comunale színház.** Ma este kerül színre először Rossini „Sevillai borbély” című operája. A szereposztás a következő: D'Almaviva gróf — Godone József. Don Bartolo — Dei Bianco Albert. Rosina — Moretti Stefani Gina. Figaro — Caratelli Mariano. Don Basilio Baldelli Artur. Fiorello — Palarrico Achille. Az előadás a berletben megy és este fél 9 órakor kezdődik.

— **A Károlyváros-knini vasút törvénytervezete.** Ausztria szemmel láthatólag siet azzal, hogy a kiegyezésnek reá nézve becses vívmányait mielőbb parlamenten uton is biztosítsa. Tegnap került az osztrák rajhrát elé a dalmát vasutak kiépítésére vonatkozó törvényjavaslat, mely a következőképen hangzik:

1. §. A cs. és k. kormány és a magy. kir. kormány megegyeznek egy új rendes szabványu vasuti vonal létesítésében, mely

a) Rudolfswertből Möllingen át az országhatárig és onnan Károlyvárosig

b) Ogulintól vagy a Károlyváros-fiumei vonal egy más alkalmas pontjától az országhatárig és

c) onnan Knin állomásig halad. A két kormány gondoskodik fog arról, hogy az említett vasuti vonalaknak az illető államterületeken fekvő részeinek építése még az 1908. évben megkezdessék és az a) alatti vonalak legkésőbb 1910 október havában és a b) alatt említett részek legkésőbb 1911 december havában befejeztessenek.

2. §. Az összes dalmát vonalakon a tarifa csoportok úgy alakulnak, hogy az áruforgalom Magyarországon és Ausztriában egyformán kezeltek. Eppen ezért a magyar összekötő vonalakon is a paritásos kezelés lesz érvényben a Dalmáciába szülő küldeményeknél.

Az osztrák államvasutaknak gondjuk lesz arra, hogy a tarifamérséklés, amelyek a dalmát vonalakon a kikötői kötelekkel engedélyeztetnek, hogy azok a dalmát-magyar határvonalakon is érvénybe lépjenek. Ez ügyben az államvasutakkal és a déli vasutal tanácskozás hívandó össze, hogy a versenyviszonyoknak megfelelő tarifaemelés biztosíthatassék. A Jablunka—tescheni vonal második vágányának kiépítése és a közbeeső állomások és Teschen állomás kibővítése nem kezdhető meg mielőtt a rudolfwerth—károlyvárosi vasutösszeköttetés, vagy Ogulintól, esetleg más alkalmasabb pontból Kninig terjedő károlyváros—fiumei vonal kiépítése kezdetét nem vette.

— **Nagy szénzállítmány.** Tegnap érkezett kikötőnkbe Liverpoolból a „Veria” angol gőzös, amely nagy szénzállítmányt hozott a Magyar-Horvát hajóstársaság részére.

— **A Pick és Winterstein cég átalakulása.** A Pick és Winterstein cég, melynek Fiumében is van főküzlete, egyesült a Kuschitzky és Grünhut technikai céggel az egybeolvasztott üzletek részvénytársaság formájában folytatják nagykiterjedésű üzleteiket. Az új társaság e hó 19-én alakult meg Budapesten „Standard technikai kereskedelmi részvénytársaság” címen. Az alapítóké 1 millió 500 ezer korona. Az igazgatótanácsba beválasztottak:

Pick Ernő, Dr. Winterstein Károly, Kuschitzky Bertalan, Grünhut Károly, Dr. Bronnek Ottó, Schönfeld Zsigmond és Abonyi Arthur. A felügyelő bizottság tagjai lettek: Szatmári Mór orsz. képviselő, dr. Rózsavölgyi Manó és Strasser Gyula.

A két fuzionált cég eddigi üzletlelei valamint a Pick és Winterstein szentpétervári fiókja külön osztrák részvénytársasággá alakultak e hó 18-án Bécsben. Az utóbbi társaság alapítókéje csak 1 millió korona.

— **Róma tengeri kikötője.** Az egyesült Olaszország nagyszerű emlékünnepre készül 191-ben. Róma, mint a modern Olaszország fővárosa, ötven éves jubileumát fogja megülni. Minthogy pedig ezalatt az ötven év alatt a népek versenye gazdasági téren volt a legerősebb, most azon fáradoznak hogy az ünnep keretei között lehetőleg az ország gazdasági haladását fejezzék ki. Ebből az alkalomból főleleventették azt a tervet, amely Rómát tengeri kikötővel akarja megajándékozni. „Nuova Antologia” szerkesztője a következő pontok szerint ismerteti az érdekes tervből származó hasznait. 1. Népfürdők létesítése a tengerparton. 2. Olcsó lakások a középosztály számára. 3. Nyaraló telep. 4. Téli klimatikus tartózkodó hely. 5. Kereskedelmi és hajózási központ. 6. Ipa i vállalatok, melyek a kikötővel kapcsolatosan keletkeznek és a munkás-osztály béreinek emelkedését, Olaszországnak és Rómának pedig gazdagodását eredményeznek. A fővárostól mindössze huszonnégy kilométernyire épülő kikötőhöz villamos vasut vezetne, ami a közlekedés olcsóságát és gyorsaságát biztosítaná. A kikötő megvalósításán fáradoznak ennek keresztülvitelétől nem kevesebbet várnak, minthogy Rómát a modern viszonyoknak megfelelőleg átalkítja. A kikötő mindenestre jó hatással lesz Olaszország kereskedelmére. A kikötő létesítése azonban csaknem legyőzhetetlen nehézségekbe ütközik. Már a középkor papát, sőt a római császárokat is foglalkoztatta az a gondolat, hogy Közép-Olaszország nyugali partvidékén, Rómához közel kikötőt teremtsenek, de a természeti akadályok elől kénytelenek voltak meghátrálni.

— **Öngyilkosság.** Egy héttel ezelőtt Fiuméba érkezett egy Schein Adolf nevű kereskedő, aki legutóbb Lussinpiccolóban volt alkalmazásban. Állás után jött Fiuméba, de a szerencse nem kedvezett neki. Mindentűt elutasították. Végre elkeseredésében tegnap leugrott egy ház harmadik emeletéről és szörnyet halt.

— **Gyorsírók figyelmébe.** Felkérésnek mindazon gyorsírók, akik már eddig jelentkeztek, hogy f. hó 24-én, vasárnap délután, 2 órakor a Társadalomtudományi Kör helyiségében (Circolo di studi sociali) Via Fiumara 2. sz. l. em. a Fiumei Magyar Gyorsírókör alakuló közgyűlésén megjelenni sziveskedjenek. A gyorsírást iránt érdeklődők és vendégek is szivesen láttatnak.

— **Népgyűlés a drágaság ellen.** A fiumei szocialista párt végrehajtó bizottsága vasárnapra népgyűlést hívott össze, melyen a drágaság ellen fog állást foglalni a fiumei munkásság. A népgyűlés vasárnap reggel 9 órakor lesz a Zichy-téren.

— **Birokverseny a Deák szállóban.** A Deák szálló nagyertermében vasárnap délután fél 5 órakor nagy birkózó verseny lesz, melyet a fiumei atletikai klub tagjai rendeznek. A birkózó verseny iránt már nagy az érdeklődés. A budapesti sportegyesületek különböző örmeiket küldtek, melyekkel a győztes amatőrbirkózókat fogják kitüntetni.

— **Verdi hangverseny lesz vasárnap** este a Magyar Vendéglőben, amelyen az ismert olasz zene- és énektársaság fog hangversenyezni.

— **Mozgófényképek.** Az „Edison”-terem (Fiumara 2. sz.) legújabb műsora: A megbűvölt ón. — A fészekrablók. — A nővér. — Pompeus megráfaltatása.

x Dr. Keszthelyi Péter orvos, aki ez időig Szusákon folytatta orvosi működését, lakását november hó 1-től Fiuméba, Corsia Deák 30, (Ossoinack-féle ház) 1. emelet helyezi át.

— Az anyakönyvi hivatal áthelyezése. Az állami anyakönyvi hivatal helyiségeit a Via Andrassy 8. szám alól, a kormányzóság épületéből e hó 11-én a Via del Porto 1. sz. első emeletére helyezte át.

— Az Ungaro-Croata fiume—abbaziai járatok. A Magyar-horvát hajóstársaság a napi járatokat a fiume—abbaziai forgalomban november 1-től leszállítja, még pedig oly módon, hogy Fiuméből reggel 7 órakor indul az első gőzös, az utolsó indulás pedig délután 6 órakor. Abbaziából reggel 8 órakor indul Fiuméba az első gőzös, az utolsó pedig 7 órakor. Az „Istriano” járatát továbbra is fenntartják. A gőzös Fiuméből 9:30 és 11:30 perckor, délután 2:30 és 4:30 perckor indul, Abbaziából pedig délelőtt 10:30 és délután 12:30, 3:30 és 5:30 órakor indul Fiuméba.

— Barca Jenő kitűnő zenekara, amely minden este a De la Ville kávéházban hangversenyez, egy kitűnő taggal Lakatos Józseffel szaporodott, aki gondonkán kíséri a zenekart, de esténként szőlőben is húzza a szebbnél-szebb magyar nótákat. A jeles cigányzenekar megérdemli a magyar közönség részéről a támogatást.

TÁVIRAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

Visszavándorlás.

Ujabb kilépés.

Ujabb földrengés Calabriában.

Taft a német császárnál.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, nov. 23. A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnököl. Délelőtt 10 órakor nyitja meg az ülést.

Földes Béla előadó betérjeszti az egy szakaszos törvényjavaslat bizottsági jelentését. Ezután az interpellációkat olvassák fel. Köztük van Polonyi Géza volt igazságügyi miniszternek az önálló nemzeti bank ügyéről szóló interpellációja is.

Lengyel Zoltán indítványt terjesztett be az önálló nemzeti bank dolgában. Kijelenti, hogy a bankszabadalom 1910-ben lejár s ha akkor meg akarjuk csinálni az önálló nemzeti bankot, akkor most kell az előkészíteni. Kéri a Házat, hogy tűzze ki erre vonatkozó indítványát.

Wekerle Sándor miniszterelnök válaszol Lengyel Zoltánnak. Kijelenti, hogy nincs kifogása az ellen, hogy az indítványt tárgyalják, de csak akkor, ha a függetlenségi pártnak az önálló nemzeti bankról szóló javaslata is napirendre kerül. Lengyel — mondja Wekerle miniszterelnök — nyitott ajtót döntet, amikor most ez ügyben fölszólal, mert hiszen a függetlenségi párt ugyanazt akarja, amit ő s így csupán csak az időpont dolgában vagyunk más nézetben. A kiegyezést december 31-ig kell tárgyalni.

Kossuth Ferenc kijelenti, hogy nem adott fel semmit a függetlenségi párt elveiből. Nem akar versenyre kelni, hogy hozzájuk melyik menti meg a hazát.

A Ház elhatározta, hogy nem fogja tárgyalni Lengyel indítványát.

A függetlenségi tapsolnak. A szavazásnál csak a horvátok szavaztak Lengyel indítvány mellett.

Ezután az önálló vámtarifa folytatólagos tárgyatása következik. A horvátok beszélnek a javaslat ellen, de a 12. és 13. szakaszt a Ház elfogadta.

Visszavándorlás.

BRÉMA, nov. 23. Newyorkból érkező jelentés szerint rengeteg azoknak a munkásoknak a száma, akik vissza óhajtanak térni hazájukba. A „Main” Északnémet Lloyd gőzös tegnap 2400 visszavándorlóval indult el Bréma felé.

Ujabb kilépés.

BUDAPEST, nov. 23. Liphay Sándor Ráckeve országgyűlési képviselője ma bejelentette kilépését a függetlenségi pártból.

Ujabb földrengés Calabriában.

BRANCALEONE, nov. 23. Tegnap délután 3 óra 10 perckor újabb erős földrengés volt a környéken.

Taft a német császárnál.

PÁRIS, nov. 23. A „Petit Parisien” jelelenti, hogy Taft amerikai hadügyminiszter meghívást kapott a német császár látogatására.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus” hírlapelárusító üzletben, Vincenzo de Domini-utca. — Az Ivancich-féle hírlapelárusító üzletben. — A m. kir. dohánynagyüzletében, Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőrüzletében, Deak Corso. — Devescovich Gio. trafikban, Riva Szapary. — Barbis Gio. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.

Szerkesztő: Korcemáros Nándor.

Kiadótulajdonos:

„A TENGERPART” lapkiadó vállalat.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

5% netto kamatot

terít meg felelnek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Registrátor

szorgalmas, törekvő, szolid fiatalember, aki a magyar s német írásban és szóban bírja azonnali felvételre keresetlik a fiumei cacaó- és csokoládégyárnál. Értekezés délelőtt 11-12 óráig.

Leghatásosabb, legolcsóbb és teljesen ártalmatlan

FERTŐTLENÍTŐ SZER a Dr. Wittlin-féle világhírű

„DESODEROL-ZETA.”

Ez új találmányu szer pótolja a lysolt, naftalint, karb. It és feleslegessé teszi az összes eddig ismert rovarirtó porokat.

„Desoderol Zeta” tisztítja a levegőt beteg- és gyermekszobákban.

„Desoderol Zeta” megóv fertőző betegségektől.

„Desoderol Zeta” megöli a különböző betegségek csirait, bakteriumokat és bacillusokat.

„Desoderol Zeta” kipusztít minden rovar, úgy mint svábbogarakat, poloskát, molyt, hangyát és azok fészkeit.

„Desoderol Zeta” megszabadít patkány és egerektől.

szagtalanít istállókat, árnyékszékeket, egyéb bűzös helyiséget és tárgyakat.

Nélkülözhetlen a háztartásban, nőknél és gyermekeknél testi ápolásra.

orvosoknak kórtermekben, iskolákban, laktanyákban, vendéglőkben, kávéházakban és magánlakásokban.

Egyedüli óvszer fertőző betegségek terjedésének megállítására, egyetlen gazda és állattenyésztő sem nélkülözheti. Biztos szer a sértésvész és lépfene terjedésének megakadályozására.

Utolérhetetlen hatásu, permetezés módjára a peronoszpóra és bármilyen más név alatt ismert növényt pusztító rovar, hernyó és gombák ellen.

Gabona magvak elvetés előtt „Desoderol Zeta” oldatban való pácoltatásuk esetén féregmentesek maradnak.

„DESODEROL” vegyi termékek gyárainak magyarországi vezérképviselése!

Telefon. + BUDAPEST, Akadémia-utca 15. sz. + Telefon.

Raktár: FIUME, GRAF A. RIVA CANALE 8. Telef. 622.

TESSÉK KÉRNI ANTISZEPTIKUS DESODEROL SZAPPANT.

KALOGÉN
BRÁZAY, SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMALEGGJOB

Dedakin László

Első fiumei magyar borbély és fodrász terme az Adria palotában.

különbejárattal női fodrászteremmel

végez hajmosást, andolirozást mindenemű divatos fésülést és hajmunkát, manikur és pedicure munkát az üzletben és hához járva jutányos áron.

ALEXIN

LEGFINOMABB

NÖVÉNYZSIR

FŐZÉSRE-SÜTÉSRE

KIRÁNTÁSHOZ

25% SZAPORÁBB

MINDEN MÁS ZSIRNÁL

KÖNNYŰ EMÉSZTHETŐSÉGEÉRT

ORVOSILAG AJÁNLVÁ

CSAK E VÉDJEJEGGYEL

ELLÁTOTT CSOMAGOT
!!FOGADJUNK EL!!

KAPHATÓ MINDEN ÉLSZER
KERESKEDÉSSEN

LEDERER

Pensió és Szálloda **ABBAZIÁBAN.**

Maról költenc otthona 85 szobával.

A kúrpark közvetlen közelében. Lift. Központi légfűtés. Vízvezeték. Villanyvilágítás. Tengeri és édesvíz fürdők a házban. Arnyas kert.

Tengeri kilátás. Saját házi automobilom a lakók rendelkezésére áll. Telefon. Figyelmes és pontos kiszolgálás. Jutányos árak.

Szálloda és Pensió

LACKNER

ABBAZIA, Reichsstrasse.

Gyönyörű tengeri kilátás majdnem minden szobából.

Magyarok kedvence lakhelye.

OLCSÓ ÁRAK.

Előzékeny és pontos kiszolgálás.

Fürdő a házban.

Villanyvilágítás

Hotel Pension **HERKULES**
ABBAZIA.

Modern kényelemmel berendezett ház a molóval szemben. - Híres konyha. Családok részére mélyen leszállított árak.

E lapra kíváncsiak kedvezményben részesülnek.

Tulajdonos: Wilsch Albert.

Mignon Pensió

Volosca (a moló mellett)

A legszebb és legkényelmesebb otthon Voloscában.

Figyelmes kiszolgálás.

Mérsékeltárak.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának

(gyár Budapest-Kőbánya) **FIUMEI FŐRAKTÁRA.**

IRODA: ÜRMÉNYI-TÉR 6. — JÉGGYÁR: CANALE-UTCA, Steinmann-ház. — TELEFON SZÁM 223

GYÓGYHATÁSÚ DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákból érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákból.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.   Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben

MINDENKOR FRISS CSAPOLÁS:

Főképviselet: **RUPNIK EMIL**, Ürményi-tér 6.

„PORKERT“

fényképezési műterme

ABBAZIÁBAN, a Slatina fürdő mellett.

Kitűnő felvételek a nap bármely szakában.

Lokey kávéház

ABBAZIA.

Reichsstrasse, a kúrpark átlósában.

Magyarok kedvencei találkozó helye.

Figyelmes kiszolgálás.

Villa Dražica

Abbazia.

Szép fekvés, kilátással a tengerre.

Kényelmesen berendezett szobák

== MÉRSÉKELT ÁRAKON. ==

Szálloda és pensió Ertl

ABBAZIA.

Reichsstrasse. A kúrpark mellett.

Tulajdonos: Trotter Viktor.

A magyarok legkedveltebb lakhelye.

Kitűnő és elismert konyha.

Előzékeny kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Friedrichshof

Szálloda és Villa Heim

ABBAZIA.

Gyönyörű arnyas kert és bekerített saját tengeri fürdővel.

Modern berendezés. — Egész éven át nyitva

Tulajdonos: HEIM F.,

a fiumei Deák szállónak 20 év óta tulajdonosa.

A magyarok legkedveltebb **panaszja** és étterme a

SLATINA

étterem és pensió

== ABBAZIÁBAN ==

szemben a Slatina fürdővel.

Gyönyörű arnyas kert. — Kitűnő konyha. —

Tiszta italok. — Mérsékelt árak.

PENSIO STEINACKER

ABBAZIA

A WANDLBAHN KÖZELÉBEN.

Kitűnő **KOSER** konyha.

Elegáns balkonos szobák gyönyörű tengeri kilátással.

Családok részére nagy kedvezmény mérsékelt árak. Figyelmes kiszolgálás.

„Antoniushof“

ABBAZIA, Reichsstrasse.

(KÖZVETLEN A KÚRPARK MELLETT.)

Kellemes otthon családok és magánosok számára.

Modern bútorkészítés, szép barátságos szobák.

Villanyvilágítás. == Mérsékelt árak.

Csak rövid időre!

Releti, török és perzsa

szőnyegek

raktára.

FIUME, Via Municipio I. sz.

Figli di Haggi Giorgio Aidinyan szőnyegcég.

Központi raktár: TRIEST, Via Cassa di Risparmio 6. sz.

CRNKOVIĆ

szálloda, pensió és kávéház.

== CIRKVENICA. ==

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a molótól 2 pezsnyire.

Kitűnő magyar és német konyha.

Kitűntetve a német orvos kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok valamint Müncheni és Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas hely.

Olcsó árak.

== Pontos kiszolgálás. ==

Tulajdonos: **CRNKOVIĆ JÓZSEF.**

NYOMATOTT A QUINQUAGESIMO NYOMDÁBAN, FIUME.

A

„De la Ville“

kávéházban

ma és minden este
BARCA JENŐ

jeles kaposvári előny zenekara

hangversenyez.